

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 MARCA 1929 R.

OGÓLNE ZEBRANIE ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Dn. 13 marca r. b. odbyło się ogólne zwy-
czajne zebranie Związku Przemysłu Chemicznego.
Po zagajeniu, jednogłośnie powołano na prze-
wodniczącego zebrania Prezesa Związku, p. Dr.
Józefa Landaua, na sekretarza p. Inż. Tadeusza
Zamoyskiego. Uzupełniające sprawozdanie z dzia-
łalności Związku złożył Dyrektor, p. Prof. Edmund
Trepka, który podkreślił ważniejsze momenty,
jakie miały miejsce w ciągu pierwszych dwu
miesięcy bieżącego roku. Omówił więc sprawę
bliskiego współdziałania wydawnictwa Związku—
„Wiadomości Przemysłu Chemicznego” z orga-
nem Chemicznego Instytutu Badawczego—„Prze-
mysłem Chemicznym”; zatrzymał się nad współ-
pracą z Izbami Przemysłowo-Handlowymi, wska-
zując wyniki dokonanych na terenie Związku
wyborów do Izb oraz informując o posiedze-
niach, jakie odbyły się w kilku Izbach Handlo-
wych, celem przeprowadzenia bliższej łączności
między producentami i konsumentami; zrefero-
wał aktualne zagadnienia przemysłu tłuszczo-
wego, zwłaszcza w zakresie działalności fabryk
margaryny, które jednomyślnie postanowiły zwal-
czać karygodne zafalszowania masła, oraz
w dziedzinie przemysłu olejarskiego, znajdują-
cego się obecnie w specjalnie trudnej sytuacji—
z uwagi na restrykcje przy wywozie makuchów;
wyjaśnił wreszcie pogląd Związku na kollabo-
rację z kapitałem zagranicznym, uważając ją za
bardzo pożyteczną i wskazaną.

Po przedstawieniu sprawozdania rachunko-
wego Związku za r. 1928, zabrał głos w imie-
niu Komisji Rewizyjnej p. Dr. Stefan Otolski,
który odczytał sprawozdanie Komisji, stwier-
dzające zgodność wszystkich pozycji bilansu,
inwentarza oraz zestawienia wpływów i wydat-
ków z zapisami w księgach handlowych: zebra-
ni przyjęli do zatwierdzającej wiadomości spra-
wozdanie Kom. Rewizyjnej.

Na miejsce ustępujących z kolejności star-
szeństwa członków Zarządu pp. Inż. Zygmunta

Lepperta, Marjana Lewandowskiego, Inż. Tomi-
sława Morawskiego, Inż. Edwarda Natansona,
Inż. Wiktora Sommera, Inż. Feliksa Wiślickie-
go — wybrano ponownie ustępujących.

Do Komisji rewizyjnej powołano pp. Inż.
Czesława Knoffa, Dr. Stefana Otolskiego, Wa-
cława Zbroskiego.

Sprawy Powszechnej Wystawy Krajowej w Po-
znaniu oświetlił p. Inż. Tadeusz Zamoyski, zwr-
cając szczególną uwagę na organizację grupy
chemicznej, zarówno w znaczeniu udziału w niej
poszczególnych przedsiębiorstw, jak ogólnej wy-
stawy, projektowanej przez Związek. W dyskusji
zabierał głos p. Inż. Włodzimierz Płużański.

P. Inż. Zygmunt Leppert zreferował sprawę
powołania do życia organizacji ubezpieczeniowej
przemysłu chemicznego, opartej na zasadach wza-
jemności. W dyskusji uczestniczyli pp. Henryk
Żak, Dr. Józef Landau i Inż. Bolesław Przed-
peński; bliższe omówienie sprawy przekazano
Zarządowi.

Wreszcie p. Dr. J. Landau poruszył kwe-
stję współpracy z Chemicznym Instytutem Ba-
dawczym i wezwał zrzeszone przedsiębiorstwa
do zapisywania się w poczet członków Instytucji.

Po zakończeniu części formalnej zebrania,
odczytała się część odczytowa. Zapowiedziany re-
ferat ks. Janusza Radziwiłła nie doszedł do skut-
ku, z przyczyn nieprzewidzianych. W zastęp-
stwie nieobecnego w Warszawie prelegenta,
przemawiał Naczelny Dyrektor Centralnego
Związku, p. Andrzej Wierzbicki, który w nader
interesującym a z wielką swadą wygłoszonym
przemówieniu oświetlił obecną sytuację gospo-
darczą na tle stosunków politycznych w kraju,
podkreślając konieczność większej aktywności
sfer gospodarczych na terenie politycznym. Za-
równo subtelne ujęcie tematu jak znakomita
forma sprawiały, że z niesłabnącą uwagą wy-
słuchano referatu p. Dyr. A. Wierzbickiego.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

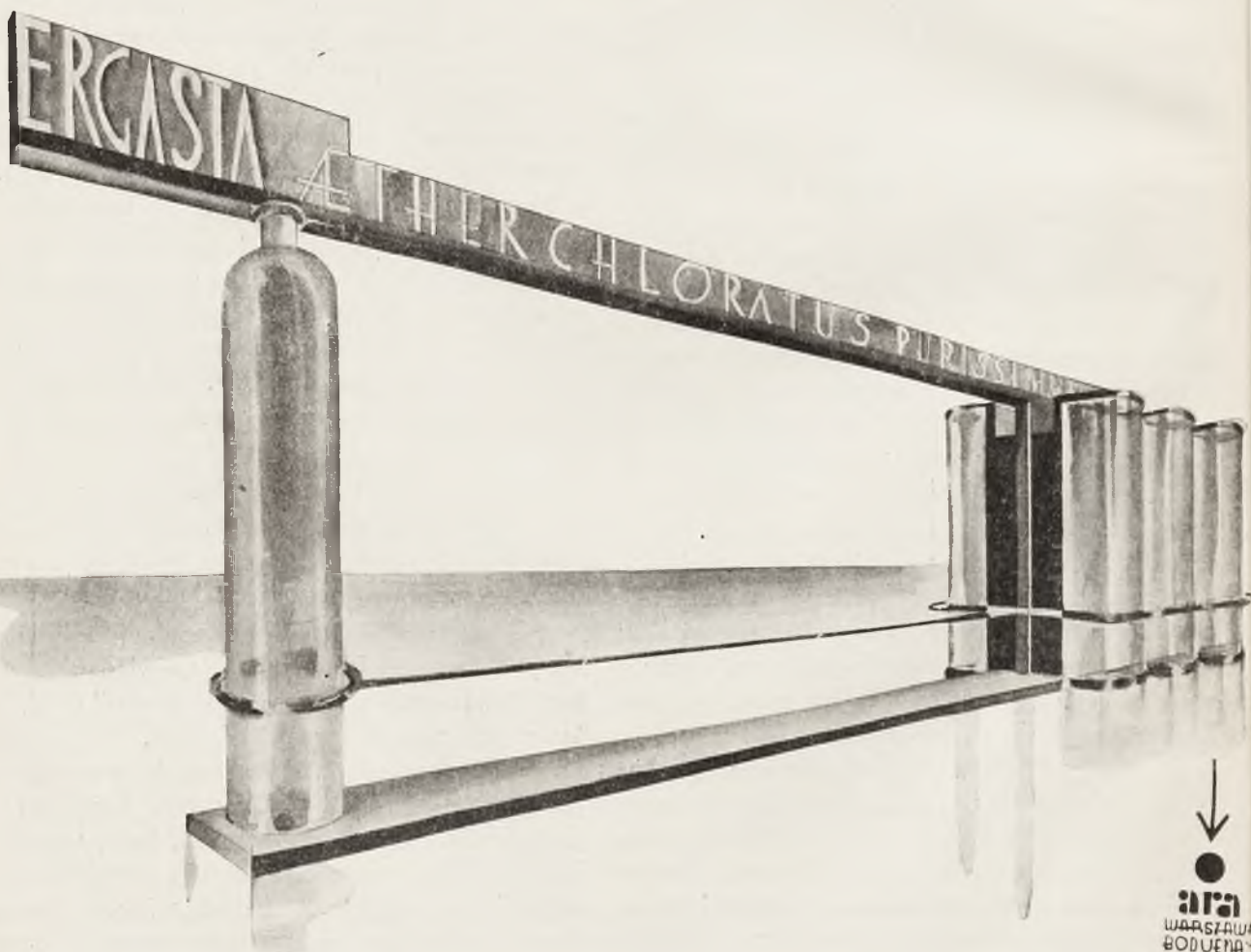
Dn. 6 marca r. b. zmarł naczelny dyrektor Sp. Akc. „Liban” w Krakowie, Szymon Lewkowicz. Był to zasłużony działacz przemysłowy, wieloletni kierownik fabryki superfosfatów „Liban”, założyciel Związku Przemysłu Superfosfa-

towego. Działalność Jego tem więcej zasługiwała na żywe uznanie, że był jednym z nielicznych jeszcze przed wojną na terenie Małopolski ludzi, którzy potrafili myśleć kategoriami gospodarczymi i dla których rozwój polskiego przemysłu stanowił zagadnienie niezwyklej doniosłości.

Z POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

Reprodukując obok projekt stoiska dla Fabr. Chem. „Ergasta” w Starogardzie (projekt atelier artystycznego „Ara” w Warszawie) zwracamy uwagę wszystkich wystawców, że należy w śpiesznym tempie przystąpić do wykonania stoisk na miejscu oraz wysyłki eksponatów do Poznania. Ponieważ mogłaby zachodzić obawa, że wykonane z dużym nakładem inwencji artystycznej, pracy i kosztów stoiska Grupy Chemicznej ulegną uszkodzeniu w okresie od dnia ich zmontowania do otwarcia Wystawy — przeto Zarząd Grupy decyduje się na zaangażowanie

w Poznaniu odpowiedniego dozorcę, którego zadaniem będzie opieka nad stoiskami pawilonu chemicznego. Z chwilą, gdy pierwszy wystawca Grupy Chemicznej zawiadomi, iż stoisko jego jest już gotowe w Poznaniu, Zarząd Grupy postara się przedsięwziąć wskazane wyżej środki, aby tylko wzniesione standy były całkowicie zabezpieczone. Dlatego też uważamy za pożądane przystąpienie w najbliższym czasie do montażu stoisk, zwłaszcza że im bliższy będzie termin otwarcia Wystawy, tem więcej komplikować się będą prace związane z budową stoisk.

WŚRÓD KSIĄŻEK

Pod egidą Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów ukazały się w ostatnich tygodniach trzy wydawnic-

stwa, które — choć niewspółmierne co do charakteru — zasługują jednak wszystkie na baczną uwagę.

Jako wykładnik aktualnych zainteresowań sfer gospodarczych i politycznych wskazać trzeba

brozurę Andrzeja Wierzbickiego — „Zagadnienie etatyizmu i neoetatyizmu w Polsce”. Jest to tem ciekawszy przyczynek do ożywionej dyskusji nad etatyizmem, że streszcza poglądy czołowego przedstawicielstwa sfer gospodarczych, zaś jasność rozumowania i wielka łatwość pióra, jaką rozporządza naczelny Dyrektor Centralnego Związku sprawia, iż brozurę jego czyta się do końca z niesłabnącem zainteresowaniem.

Jako drugi tom wydawnictw, związanych z konferencjami gospodarczymi, organizowanymi z inicjatywy Pana Premiera Kazimierza Bartla, ukazała się broszura, zawierająca stenogramy przemówień wygłoszonych przez przedstawicieli sfer gospodarczych i Rządu na temat spraw podatkowych. I to również wydawnictwo zasługuje na najwyższą uwagę, gdyż stara się objąć całością zagadnień podatkowych pod kątem widzenia stosowania właściwych przepisów w praktyce.

Wspólnym wysiłkiem Centralnego Związku, Rady Giełdy Pieniężnej w Warszawie oraz Banku Handlowego ukazał się poważnej objętości tom pod nazwą „Rocznik informacyjny o spółkach akcyjnych w Polsce”. Zawiera informacje o 1.299 istniejących w Polsce spółkach akcyjnych oraz o 161 przedsiębiorstwach nieakcyjnych, posiadających wszakże duży ciężar gatunkowy w całokształcie naszej produkcji. Informacje są zebrane w sposób bardzo pieczołowity, zawierają bilanse niemal wszystkich istniejących spółek, chociaż zaledwie 30% z pośród nich ogłasza we właściwym czasie swoje bilanse w dziennikach urzędowych. Wobec braku tego rodzaju gospodarczych wydawnictw informacyjnych o Polsce, podjęta praca zasługuje na uznanie, zaś „Rocznik” powinien się znaleźć w pojoju pracy każdego przemysłowca i kupca.

K R O N I K A

Dn. 25 lutego r. b. odbyło się pod przewodnictwem p. Inż. J. Podraszki posiedzenie Sekcji Tłuszczowej Związku. Na posiedzeniu rozważane były sprawy, dotyczące przemysłu margarynowego. Ostatnia głośna afera fałszowania masła, eksportowanego do Anglii, zaniepokoiła wytwórców margaryny którzy obawiają się, że władze państwowe — przeciwdziałając zawodowemu fałszowaniu masła — mogłyby wydawać przepisy administracyjno-policyjne, utrudniające normalną pracę fabryk margaryny. Obecni na zebraniu reprezentanci całego przemysłu margarynowego, pracującego na celnym obszarze Polski, w kateryczny sposób wyrazili obowiązki producentów margaryny zwalczania nielegalnej procedury fałszowania masła. Stwierdzono, że w ścisłym związku z tą sprawą pozostaje konieczność ostatecznego uregulowania i ujednostajnienia ustawodawstwa w zakresie sztucznych tłuszczów jadalnych, przytem wydawanie jakichkolwiek ustaw, rozporządzeń czy przepisów musi być poprzedzone wysłuchaniem opinii zainteresowanych gałęzi przemysłu i handlu.

Celem realizacji postanowień powyższego posiedzenia Sekcji, wyłoniono specjalną Komisję w składzie pp. Inż. J. Podraszki, Dr. B. Hepnera, Inż. T. Zamoyskiego, która ma się zająć dokładnym zbadaniem obecnej sytuacji i przeprowadzeniem postulatów Sekcji.

Niemiecka cena superfosfatu podwyższona została z dn. 21 lutego r. b. o 1 fenig za 1 kg. % rozpuszczalnego w wodzie kwasu fosforowego. Superfostat 18%-owy kosztuje więc obecnie RM. 6,20 do 7,02 za 100 kg., zależnie od okolicy i przewoźnego.

Rada Portu w Gdańsku donosi, że pragnąc dać możność polskim sferom gospodarczym dogodnego informowania się o możliwościach transportu przez Port Gdański — bez konieczności udawania się w tym celu do Gdańska — została powołana Agencja Handlowa Rady Portu w Gdańsku w Warszawie, przy ul. Wspólnej Nr. 3, tel. 272-17. Agencja ma za zadanie służyć zainteresowanym firmom wszelkimi informacjami, potrzebnymi do opracowania kalkulacji kosztów transportu w handlu zamorskim.

Sp. Akc. C. Hartwig donosi, że otwarta została stała komunikacja okrętowa na linii Gdynia-Kopenhaga i z powrotem. Biura linii mieszczą się w Gdyni przy ul. Portowej 4, zaś przedstawicielem w Kopenhadze jest firma Chr. Langkilde & Co. Nyhavn 14.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 11 z dn. 27 lutego r. b. ukazało się pod poz. 91 Rozporządzenie z dn. 31 stycznia 1929 w sprawie zwrotu cła przy wywozie bieli cynkowej.

Rozporządzenie to zezwala na zwrot cła uiszczzonego za sprowadzone z zagranicy surowce i materiały pomocnicze w wysokości zł. 7,50 od każdych wywiezionych 100 kg. bieli cynkowej; Rozporządzenie weszło w życie dn. 4 marca r. b.

W „Monitorze Polskim” Nr. 57 z dn. 9 marca r. b. ukazało się pod poz. 110 obwieszczenie, uprawniające Sekcję Eksportową przy Związku Przemysłu Chemicznego do wystawiania zaświadczeń upoważniających do zwrotu cła przy wywozie ceraty.

E C H A

* W początkach marca r. b. przybyli do Polski członkowie Dyrekcji „Union Chimique Belge” — pp. Corneille Brouwers i Henri Lepersonne, celem przeprowadzenia studjów nad potrzebami inwestycyjnymi przemysłu chemicznego w Polsce. Pp. Brouwers i Lepersonne, po odbyciu szeregu konferencji w Warszawie, zwiedzili budującą się fabrykę w Tarnowie, fabrykę chorzowską, Górny Śląsk i Gdańsk.

**NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO**

Aceton	580 zł.
Alkohol metylowy techniczny	— „
„ „ czysty 99%	— „
Amoniak skroplony za 1 kg NH ₃	1,68 „
Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1,80 „
„ granulowany za 1 kg % N ₂	2.— „
Azotan amonowy	103,60 „
Benzen handlowy 90%	91 „
„ czysty	103 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	22 „
Chlorek cynku (ług 50%)	55 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22 „
Chloroform czysty	900 „
„ „pro narcosi”	1.900 „
Fenol czysty	300 „
Fornalina 30%	280 „
Fosfory rachowskie surowe	3,50—4 „
Gliceryna farmaceutyczna 30 Bé	319 „
„ techniczna	200 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	45 „
Klej kostny	250 „
Klej skórny	400 „
Krezol	140 „

Kwas azotowy 30 ^o Bé w przel. na 100% HNO ₃	110 zł.
Kwas mrówkowy 85%	241 „
„ siarkowy 60 ^o Bé	7,74 „
„ solny bez arsenu	16 „
„ octowy techn. 30%	130 „
Mączka fosforytowa rachowska 16,5% P ₂ O ₅	7,20—8,25 „
„ kostna odlejona 30% P ₂ O ₅	20 „
Naftalen surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	68 „
Octan sodu	160 „
„ ołowiu	270 „
Oleina zwierzęca destylat	300 „
„ „ saponifikat	290 „
Oleum 20%	2085 „
Pirydyna czysta za 1 kg	12 „
Smola preparowana	22,50 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62%	70 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	13 60—14,88 „
Toluen czysty	103 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg, loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdą rozumieją się wraz z opakowaniem

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Azbest w arkuszach, nici i sznury azbestowe, tkanina azbestowa:

„LEONOWIT” Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Barwniki i półprodukty organiczne:

Sp. Akc. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE”, Zgierz, tel. Łódź 21-01 i Zgierz 19. Warszawa, tel. sprzedaż 108-09, informacje 204-49 i 56-99.

„WOLA KRZYSZTOPORSKA” Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.

„PABJANICKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO”, Pabjanice, tel. Łódź 21-86.

Błękity Millori i paryski:

Sp. Akc. „AZOT”, Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapna bielący:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Sp. Akc. „AZOT”, Jaworzno tel. 12.

Chlorek wapnia (CaCl₂):

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Farmaceutyczne przetwory:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN”, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30,
Sp. Akc. „SATURNJA”, Warszawa, Marszałkowska 138, tel. 78-40.

Gumowe artykuły techniczne:

Sp. Akc. „WOLBROM” Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 160-80.

Jedwab sztuczny:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU”, Warszawa, Wilcza 9^a, tel. 75-49.

Karbid:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.
Zakłady „ELEKTRO” Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Makuchy odolejone — kokosowy, lniany i rzepakowy:

(jako pasza dla bydła). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE” Będzin, tel. 90.

Novarsenobenzol:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN”, Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Oleje kokosowy, lniany, rzepakowy i rycynowy:

(do celów technicznych i spożywczych) Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE” Będzin, tel. 90.

Phosphit:

Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN” Warszawa, Daniłowiczowska 16 tel. Centrala-Spiess.

Płyty uszczelniające czerwone, niebieskie i grafitowane. Szczeliwa wszelkiego rodzaju:

„LEONOWIT” Sp. z ogr. odp. w Łodzi.

Potaż żrący:

Sp. Akc. „AZOT”, Jaworzno, tel. 12.

Słomka i włosie wiskozowe:

Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU”, Warszawa, Wilcza 9^a, tel. 75-49.

Smola pierwszorzędowa:

Zakłady „ELEKTRO”, Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:

„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE”, Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Soda kaustyczna:

Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ”, Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Stearyna:

Sp. Akc. „STREM”, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Śrut rycynowy:

(jako nawóz sztuczny). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE”, Będzin, tel. 90.

Żelazocyjanki sodowy i potasowy:

Sp. Akc. „AZOT”, Jaworzno, tel. 12.

Żelazokrzem 45% i 75%:

Zakłady „ELEKTRO”, Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

Wydawca: w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej — Dyrektor Związku, Inż. EDMUND TREPKA.

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI.

Drukarnia „Rola” J. Buriana, Mazowiecka 11